

Csúcsrajárók

A hazai és határon túli köznevelési intézményekben
működő komplex tehetséggondozó programok
támogatása

Pályázati azonosító: NTP-KNI-18-0161

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Gyalogkakukk Túraszakkörének túraemlékkönyve

Szentes,
2018-2019

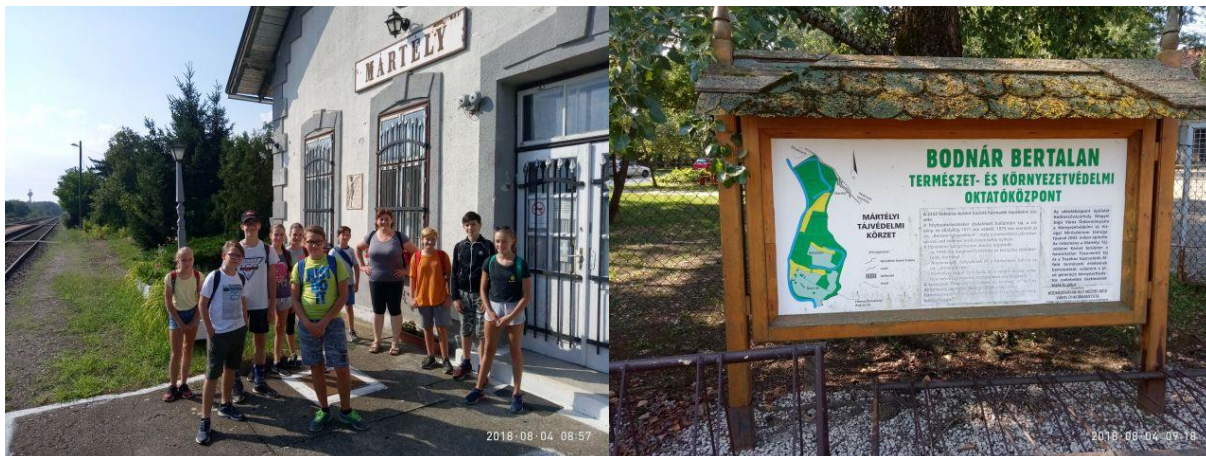

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Mártély, Ártéri Tanösvény

2018. aug. 4.

A nyertes Csúcsrajárók pályázat első túrájára került sor Mártélyon. A meleg nyári időben vonattal indultunk útnak délelőtt.

Rövid sétával értük el a mártélyi holtágat. Sajnos ezen a nyáron szinte egyáltalán nem lehetett fürödni a vízben, hiszen rucaörmön borította a felszín, valamint egy kékalga hatása miatt sem volt alkalmas a fürdésre.

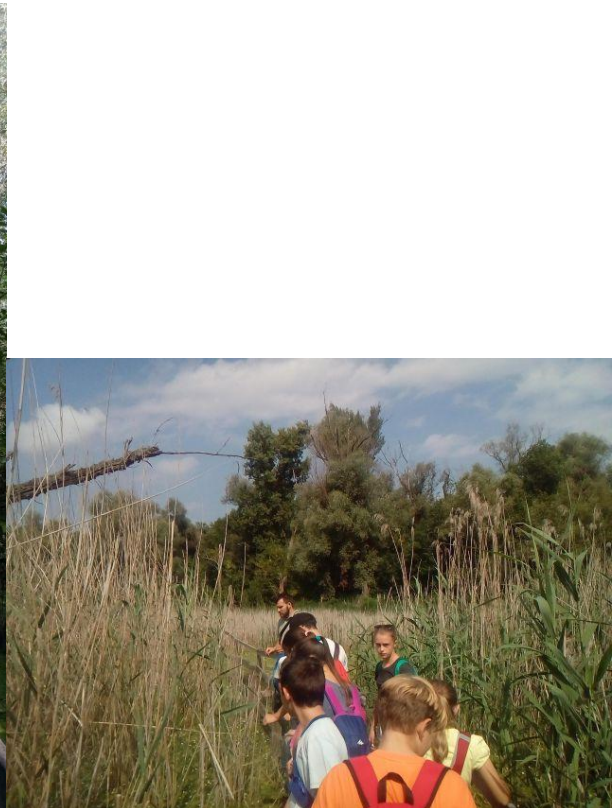
A Bodnár Bertalan Természet- és Környezetvédelmi Oktatóközpont munkatársa, Kulcsár Krisztián tartott számunkra túravezetést az Ártéri Tanösvényen.

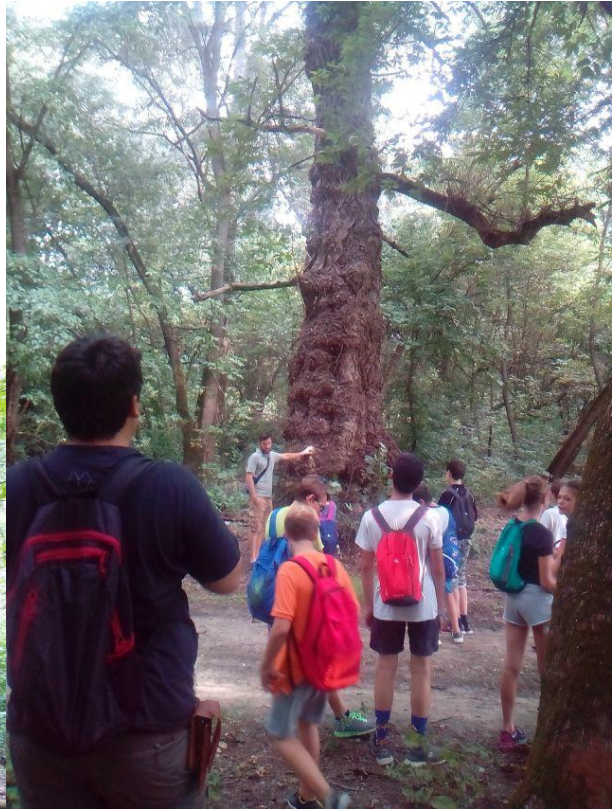
Hallhattunk a Tisza szabályozásáról Vásárhelyi Pál és Paleocapa átvágási terveiről, a gátépítésről, a kubikusok munkájáról, a mártélyi holtág kialakulásáról.

Később az ártér jellegzetes növényvilágáról, a legjellemzőbb őshonos és betelepített fafajták életciklusáról, jellegzetességeiről: fűz, fekete és fehér nyár, gyalogakác, amerikai kőris. Értékes védett virágainkról is hallottunk: nyári tőzike, tiszaparti margitvirág.

Jártunk egy kicsit a holdbéli tájra emlékeztető pallósoron is, melyet sajnos elárasztott a víz, így csak rövid szakaszon volt járható.

Közben az ártéri gazdálkodás emlékeit is megfigyelhettük, számtalan kútkávát, tégl- és sövényfalak (krisztustövisből) maradványait, sőt egy halázkunyhót is.

Az inkább káros hatással bíró növényeket is megismertük: a vadszőlőt és a süntököt.

Távcsővel megfigyelhettünk néhány ártéri madarat is, például a fekete gólyát, szürke gémekeket, cinegéket.

A partfal omlásának több állapotát is tapasztalhattuk a sétánk során.

A holtág jellegzetes halairól is sokat tanultunk: keszeg, kárász, szürke harcsa, süllő, csuka.

Néhány érdekes lábnyomot is “olvashattunk”, sőt, kisebb-nagyobb gombákat is láttunk. Az egyik legérdekesebb állat, amelyet még kézbe is foghattunk, egy sisakos sáska volt.

Az egyik fa törzséből már új élet fakadt... Gyorsan eltelt az a pár óra, amíg a közel 6 km-t megtettük, belefért még egy kis fagyizás is :).

Gyermekvasút nyomában éjszakai 20 km teljesítménytúra, 2018. augusztus 19.

12 diák indult el az éjszakai kalandnak augusztus 19-én Szentesről.

A rajt 19 órakor volt a Húvösvölgyi gyermekvasút-állomásról.

Már félre hétre ott voltunk a rajtnál, szép sor állt akkor is, hét órára legalább százan álltak sorban. A nevezés viszonylag gyorsan ment, négy asztalnál lehetett nevezni. Mi voltunk a bonyolult eset: 14 nevező egyszerre, és még számlát is kértünk :).

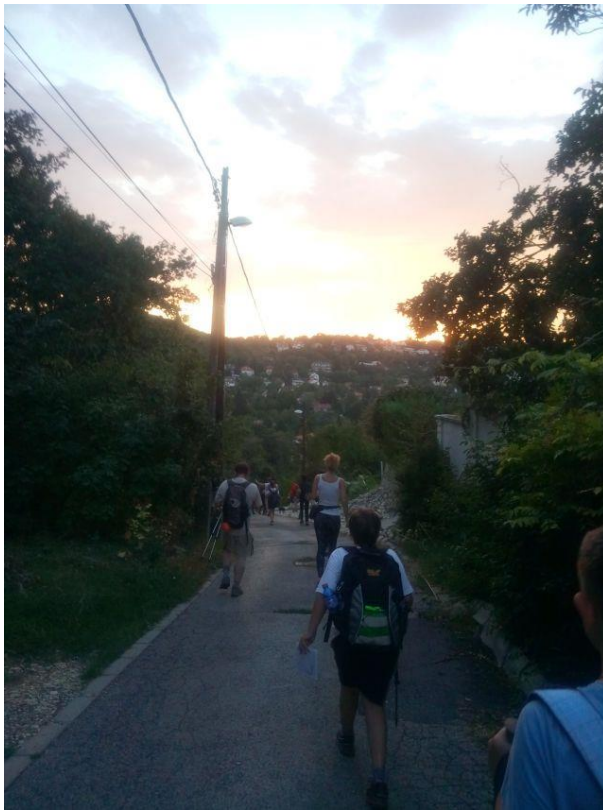

Megkaptuk az itinert, ami 20 oldal volt (egy ekkora túrán elég általában 2-3 oldal), a pecsétgyűjtős papírt, amelyen 17 db pecsétnek volt hely, meg egy elég nagy (A3 méretű) térképet, amelynek sok hasznát nem nagyon lehetett venni, hiszen csak a vasútvonal volt rajta kiemelve. Nos, a túra nem annak a nyomvonalán halad, még ha voltak is bőven átfedések.

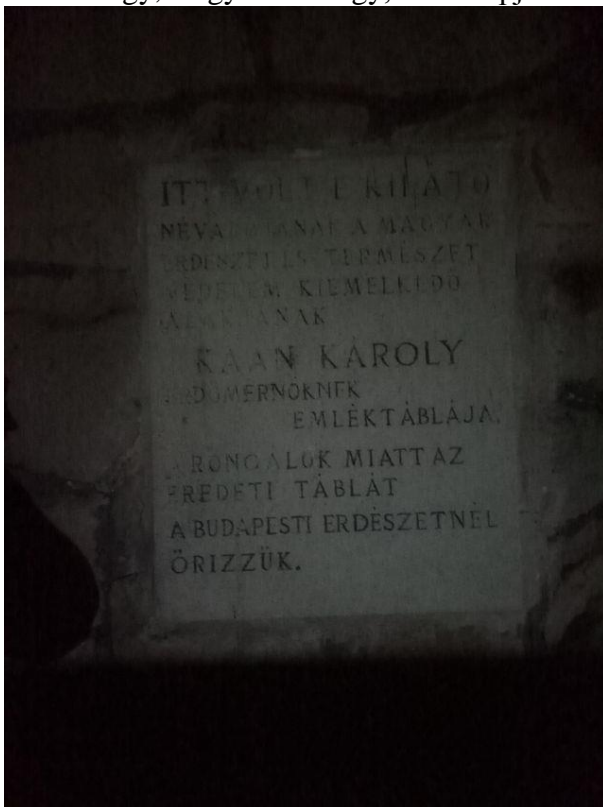
Az itiner (20 oldal!) elég bonyolultan fogalmazott, a kevesebb több lett volna (sötétben lapozgatva olvasni nem igazán élmény).

Az első pecsételőpont mindjárt az állomáson volt, pár méterre a rajt után.

Innen egy kisebb emelkedő, és utána egy nagyon meredek lejtő következett, amelynek a végén kiértünk egy rétre, és innen szinte 6-7 km-en keresztül majdnem folyamatos emelkedő.

Kis-Hárs-hegy, Nagy-Hárs-hegy, le a Szépjuhásznéhoz, aztán megint csak felfelé a János-hegyre.

Nem volt egyszerű a terep, a hetedikesek bírták, de a két ötödikes lemaradt – életük első hegyi túrája és első éjszakai túrája volt – elég hősiiesen teljesítettek!
A János-hegy után következett Makkosmária és a Virágvölgyi megálló.

A következő ellenőrzőponttól lett izgalmas a túra, a Disznófőtől (ez egy forrás, amely egy fém vaddisznófejből csordogál, maga a környezet elég elhagyatott, éjjel elég félelmetes).

Oda még oda találtunk, de innen nem találtuk az irányt a Normafa felé, pedig, mint kiderült, elég közel van – az itiner sem segített, hiszen a régebbiben benne volt egy mondat, ezt az újabb itinerből kihagyták, s így bolyongtunk sokadmagunkkal tanácstalanul a sötét erdőben....

Végül hallgatunk arra a tanácsra, hogy menjünk ki a műútra, és ott sétáljunk le a Normafáig.

Itt meg is találtunk a Székelykaput, amit említettek, hogy ott menjünk tovább. Igen ám, de merre, mert az itiner itt sem volt egyértelmű...

Szerencsére jöttek túratársak, aki tudták, hogy merre kell menni a következő ellenőrzőpontra, Csillebércre, velük tartottunk.

Illetve kiderült, hogy csak ketten, mert a többiek úgy lemaradtak... Éjjeli telefonálgatás a kísérőtanárokkal, hová lettek a többiek?

Végül beérkeztünk Csillebércre, a többi gyerkőc lemaradva, de okos gyerekek, véletlenül találkoztak helyismerettel rendelkező felnőttekkel és csatlakoztak hozzájuk, így hamarosan ők is megérkeztek.

Itt már javasolták, hogy ennyi gyerekekkel ne vágjunk neki az utolsó előtti pontnak, mivel ott még a gyakorlott túrázók is elég gyakran eltévednek.

Normafa megállóhelynél úgy döntöttünk, hogy besétálunk a célba, és azt a bizonyos pontot kihagyjuk.

Közben a lemaradtak is a Disznófőnél tévedtek el, így ők onnan már lesétáltak hozzánk a Normafa megállóhelyhez.

Innen szépen begyalogoltunk a célba. A szervezők azért odaadták az oklevelet és a kitűzöt, hiszen végül is nem sok hiányzott a teljes teljesítéshez (az eltévedésekkel megvolt a 20 km :)).

Itt ettünk, ittunk (zsiros kenyér, tea) és megvártuk az éjjel fél háromkor közlekedő kisvonatot, amellyel visszamentünk Hűvösvölgybe, és utána fáradtan, de teli élménnyel hazabuszoztunk. A buszon senkinek nem kellett alátódal, sem mese :). Reggel 6-kor nagyon álmosan érkeztünk Szentesre...

A szervezők mindenhol kedvesek és segítőkészek voltak, bár némi szalagozás még elkélt volna az útvonalon....

Érdekesség, hogy ezt a terepet kb. 80 %-ban ismerték a túravezető felnőttek (Márti néni és Miki bácsi), most jártuk be harmadszor, de eddig mindig éjjel, egyszer már megnézzük nappal is!

Kutatók Éjszakája, Szolnok 2018. szeptember 28.

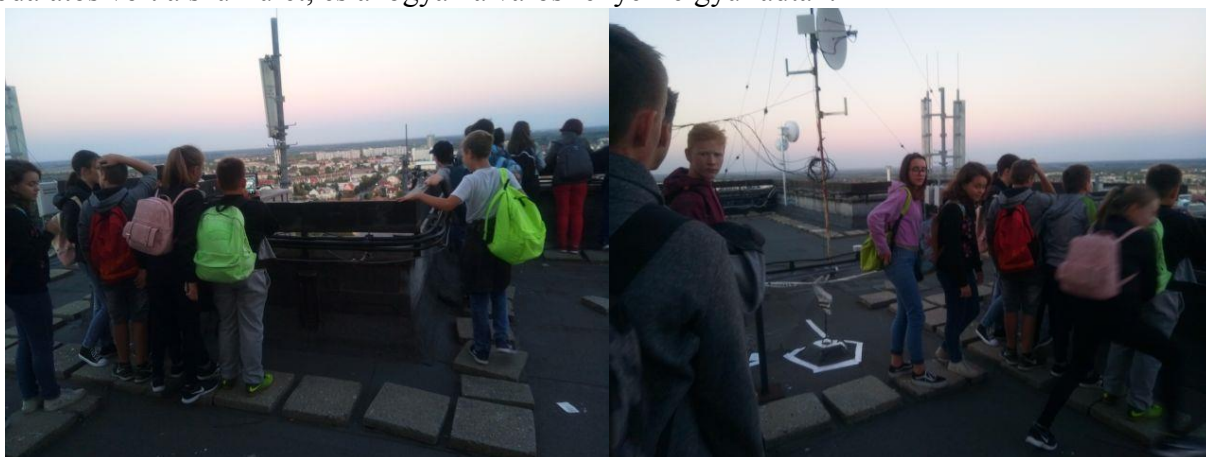
Rendkívüli kalandban volt részünk a Gyalogkakukk Túraszakkörrel szeptember végén. Kora délután vonattal közelítettük meg úti célunkat, Szolnok városát. A vasútállomás mellett áll egy hatalmas épület, melynek 23. emeletére csillagászati bemutatókra igyekeztünk. Mivel túrázunk, így természetesen gyalog tettük meg az emeleteket :).

Fent a szolnoki amatőr csillagászok várták az érdeklődőket, legelőször a naplemente megtekintésére. Sajnos épp lebukott a nap, mire felértünk, de menet közben még láttunk pár pillanatot a napnyugtából.

A tetőn érdekes volt közlekedni, szédítő volt a magasság, fújdogált a szél is. Messze el lehetett látni, csodálatos volt a szürkület, és ahogyan a város fényei felgyulladtak.

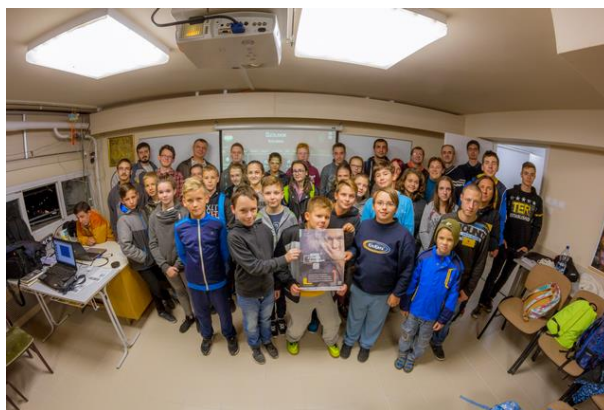
A szervező TIT a 23. emeleti helyiségében vetítést rendezett ezen az estén az amatőr csillagászatról, és kiemelten a szolnoki amatőr csillagászok különleges fotóiból (Szabó Szabolcs Zsolt). A diákok nagyon érdeklődőek voltak, az előadó örömeire sokat kérdeztek.

Ezután a tetőn távcsöves bemutató következett, láthattuk a Szaturnusz bolygót, még a gyűrűi is fantasztikusan látszottak, a sasszeműek pedig még az egyik holdját is felfedezhették. Majd új célpontot keresve (lézertűnyel mérve be a távcsövet) a Mars bolygót tekinthettük meg. Valóban vörös :)!

Ezután egy rövidített előadást hallgattunk meg Stephen Hawkingről, a fizika grál lovagjáról (Halmai István). Bizony nem egyszerű a fizika világa (kvantumfizika és atomfizika), a csillagászatról (fekete lyukak, szingularitás) nem is beszélve...

(Az utóbbi fotót Szabó Szabolcs Zsolt szervező készítette, köszönjük!)

Közben lassan a Hold is felkelt, hatalmas vörös foltként kezdte, majd a megszokott (szinte) teliholdat láthattuk szabad szemmel, majd távcsővel is. Gyönyörűen kirajzolódtak a Hold krátere! Lassan lejárt a látogatásra szánt idő, ezúttal lifttel hagytuk el az épületet, mivel már este tíz körül járt az idő. Még egy csoportkép az épület bejáratánál, majd indulás a vasútállomásra. A vonatunk már bent állt a vágányon, így felszálltunk. Sajnos fél óras késéssel tudtunk csak elindulni, így éjfél helyett fél egykor értünk haza e rendhagyó kirándulásról.

Szarvas, NAIK Halászati Kutatóintézet

2018. október 5.

Egy kora őszi délutánon buszos kirándulást tettünk a szarvasi Halászati Kutatóintézetbe.

Előbb rövid ismertetést hallgattunk meg az intézet munkájáról, majd sétát tettünk az intézet halastavainál.

Mielőtt azonban halakat láttunk volna, egy három centiméteres pókkal és egy fürge kis gyíkkal is találkoztunk.

Hamarosan átható hal- és haltápszag lengedezett a levegőben. Egy hatalmas sátor alatt kb. 3×4 méteres medencében afrikai harcsák úszkáltak, ők még a kisebb példányok voltak, egy másik, kisebb medencében már nagyobbakat láttunk. Mulatságos látvány volt, ahogyan a bajuszos harcsák ki-kikandikáltak a vízből :).

Ezután a kinti halastavak partján hallhattunk a haltenyésztésről, a halóvodáról, a víztisztításról. Egy-egy hal ugrása, csobbanása színesítette a beszámolót. Megtudtuk például, hogy a boltokban kapható friss afrikai harcsa innen Szarvasról származik, vagy hogy a macskák csak kis létszámban vannak jelen az intézet területén, viszont a kormoránok szeretik lopkodni az apró halacskákat, sőt, időközönként sűrű gémekek is felbukkannak. Hallottunk arról is, hogy október vége felé igazán látványos program a lehalászás, hagyományos hálós módszerrel az intézet négy halásza végzi a pontyok és a tokhalak halászatát.

Működik egy haltenyésztéssel és -feldolgozással foglalkozó cég, amelynek kültéri halastavában

megszámlálhatatlan tömegben fickándoztak a bajszos harcsák. Őket egy kis haltáppal meg is etethettük.

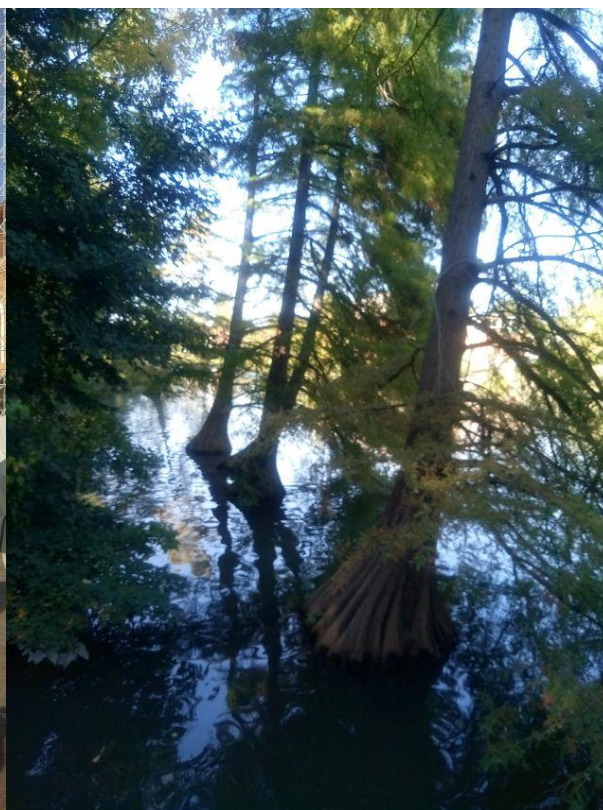
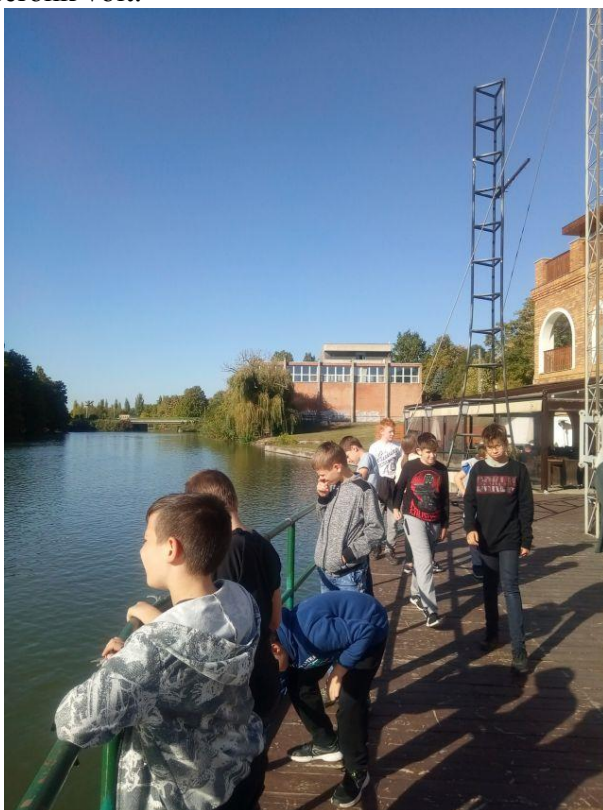

A visszafelé vezető úton, míg a főépülethez gyalogoltunk, megtudtuk, hogy halállatorvos nincs még, sőt, a vadvizekben élő halak gyógyítása egyáltalán nem lehetséges, míg az akváriumi halaknak vannak gyógyszereik. A vizek szennyezettségéről is kérdeztünk, a környékünkön sem a vizekben (Körös, Tisza), sem a halakban nem mutatható ki határértéket meghaladó nehézfém- vagy gyógyszer-szennyezés.

Az intézet területéről a vizet csatornarendszer segítségével tisztítás után engedik a Holt-Körösbe, ennek partjára is kísértünk.

Végül elköszöntünk „idegenvezetőnktől”, Dr. Jakabné Dr. Sándor Zsuzsannától, és a hazafelé vezető úton megálltunk egy kicsit a vízi színháznál, átsétáltunk az Erzsébet-hídon a mocsári ciprusokhoz. Sok érdekességet megtudtunk ezekről a különös fákról Kiss Péter tanár úrtól, aki a kísérőnk volt.

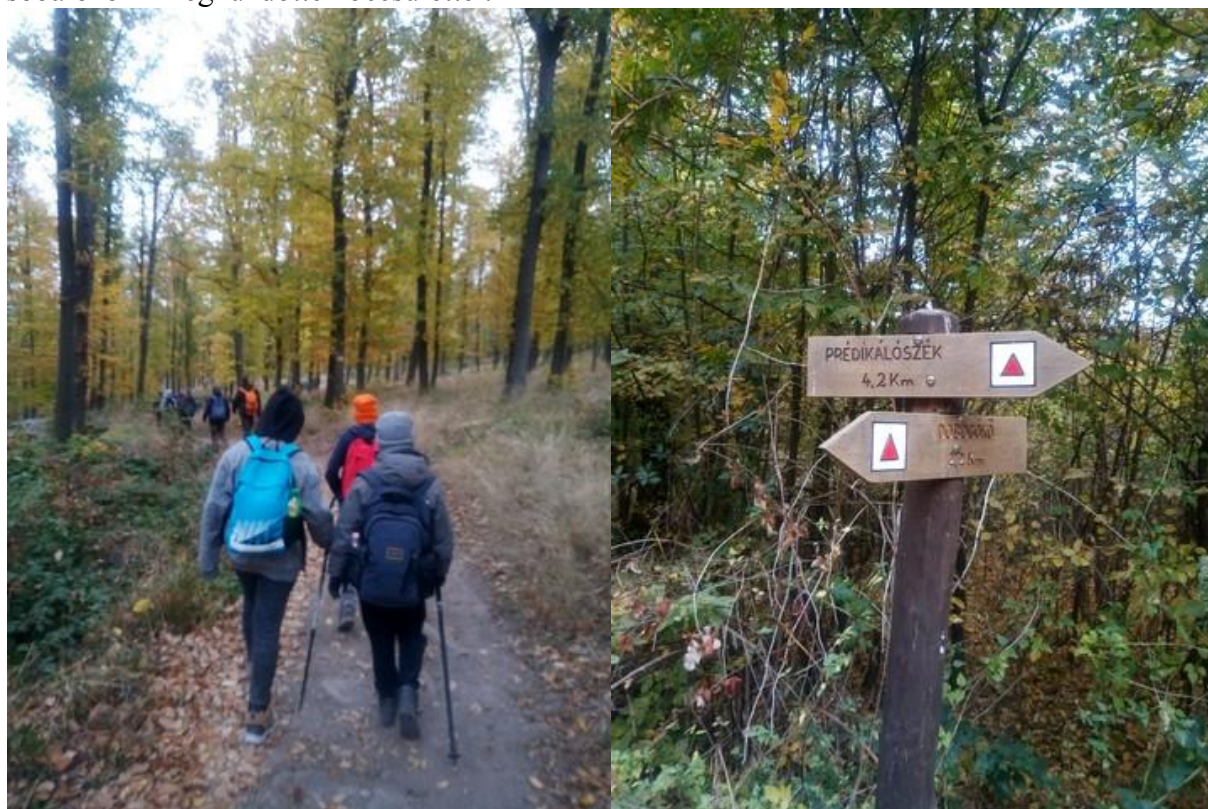

Strahl Zoltán Emléktúra (Őszi Hazajáró Túra) 2018. október 21.

Az őszi legizgalmasabb túrája várt ránk 2018. október 21-én. Kora reggel (hajnal 5 órakor) indult a különbuszunk a dobogókői Bátor Eötvös Loránd Menedékházhoz.

Mivel sokan voltunk, a regisztráció nem volt rövid, de végül nekivágtunk a gyönyörű őszi erdőben a 18 km-es túrának. Az egyik legnehezebb túránk volt ez, hiszen 804 m szintkülönbséget kellett legyőznünk a határás szintidő alatt. A csapat gyakorlott felének ez nem okozott gondot, ám az „elsőbálozók” megküzdöttek becsülettel.

A túrát Strahl Zoltán emlékére rendezik meg minden év őszén a Hazajáró Honismereti és Túraegylet. A rajtból az Öreg-vágás-hegyen át a Király-kút érintésével jutottunk el a csodálatos panorámát nyújtó Prédikálósztékig.

Innen rövid pihenő után indult tovább a csapat, ki-kí a maga tempójában a Vadálló-köveken át a Malompatak-völgybe. Ez volt a túra legizgalmasabb része mindnyájunk számára a meredek lejtőivel, jó szolgálatot tettek a bokavédő túrabakancsok és túrabotok.

A Rám-szakadék előtt rövid pihenő várt ránk a világ legfinomabb zsíros kenyérével!

Kalandos volt felmászni a hatalmas köveken, kapaszkodókon, fémlétrákon! Gyönyörű arcát mutatta a természet a sokféle őszi színnel, apróbb-nagyobb növényekkel, gombákkal. A végén már alig bírtunk a lépcsőkön felmenni, olyan fáradtak voltunk, és még az utolsó ellenőrzőponttól el kellett jutnunk a célig.

Végeláthatatlannak tűnő kilométerek után célba értünk.

Nagy dicséretet kaptunk a szervezőktől, sőt, még közös fotó is készült a Hazajáró televízió műsor egyik szereplőjével, Jakab Sanyival.

Darules a Fehér-tónál 2018. november 2.

Az őszi szünetben sem unatkoztunk: kipróbáltuk a pályázati keretből vásárolt távcsöveket a Sándorfalvához közel fekvő Tisza-völgyi Bemutatóháztól induló tanösvényen illetve a darulesen.

Nagyon jól felkészült vezetőnk, Ábrahám Krisztián előbb a bemutatóházban ismertette velünk Beretzk Péter életpályáját, a Fehér-tó madár- és állatvilágát, különösen a darvak életét, vonulási tudnivalóit. A legérdekesebb talán a függőcinege fészke volt, amelyet a szegény gyermekek cipőcskeként használtak télen.

Ezután rövid túrára indultunk a Fehér-tó közelében: megtekintettük a Beretzk Péter kilátót, innen remekül lehetett használni a távcsöveket!

Sokat megtudtunk az itt átvonuló madarokról, de a környék gyógynövényvilágáról is. Több növényt is testközelből megismertünk: például a vaddohányt és a vackort. A legérdekesebb az a néhány unka volt, amelyet kézbe fogva is megnézhattünk, megtanultuk, hogy a békaféléknek csak a lábát szabad megfognunk, nehogy a hasán a bőr az emberi kéztől zsirossá válva ne tudjon lélegezni.

Pár kilométer után visszasétáltunk egy kis erdőn át a bemutatóházig, ahonnan csoportosan indultunk a Fehér-tó partjára a darvak esti behúzását megtekinteni.

Ez a program már mások számára is nyilvános volt, közel száz gyermek és felnőtt kísérté figyelemmel a behúzást. Nemcsak a szemünkre, hanem a fülünkre is szükségünk volt, hiszen a darvak hangját sokszor hamarabb hallottuk, mint ahogy megláttuk volna a sötét „madárfelhőket”. Szinte elsötétült az égbolt, amikor egy-egy nagyobb csapat elrepült felettünk. Mivel ehhez a földön csendben kellett lennünk, szinte csak suttogva lehetett beszélgetni, és valahogyan „álcáznunk” kellett magunkat: a legügyesebbek egy-egy csipkebokor alatt-mögött bújtak el, és közben jókat csemegéztek a C-vitaminban dús csipkebogyókból. Mások a nádas tövében fészkeltek be magukat.

Bár a képek nem tudják visszaadni az átvonuló madarak tömegét, azért egy halvány fekete csík mutatja: valóban darvak tízezreit láthattuk esti nyugovóra térni. Hallottunk olyan sumákoló darvakról is, amelyek itt Szeged környékén töltik a telet, mivel az enyhe téli időben a környékbeli földeken bőven találhatnak enivalót maguknak, és megspórolják a több ezer kilométeres utat, majd tavasszal újra csatlakoznak a vonuló társaikhoz.

Áprily Lajos emléktúra Visegrád 2018. november 16-17.

Az első „ottalvós” túránk volt a visegrádi Áprily-túra, melyet a Hazajáró Egylet szervezett az erdélyi születésű, ám hosszú éveket Visegrádon töltött költő emlékére. Nagy izgalommal indultunk el a vonattal, hiszen Nagymaroson leszállva a vonatról kishajóval keltünk át sötétben a Dunán (a kompot épp felújították). Az éjszakát a Visegrádi Áprily Lajos Általános Iskola Makovecz Imre által tervezett sportcsarnokában töltöttük matracokon, hálósákban (keveset) aludva.

Másnap reggel nekivágtunk a távnak: 12 km, 417 m szintkülönbség maximum 5 óra alatt (ez végül 3-4 óra lett, a gyerekek gyorsaságától függően).

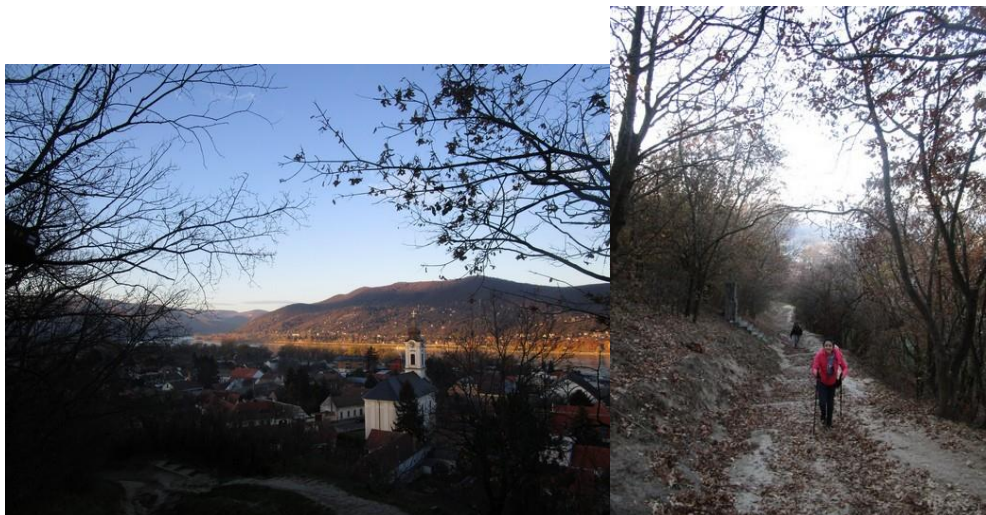
Visegrád, sportcsarnok
Innen indultunk.

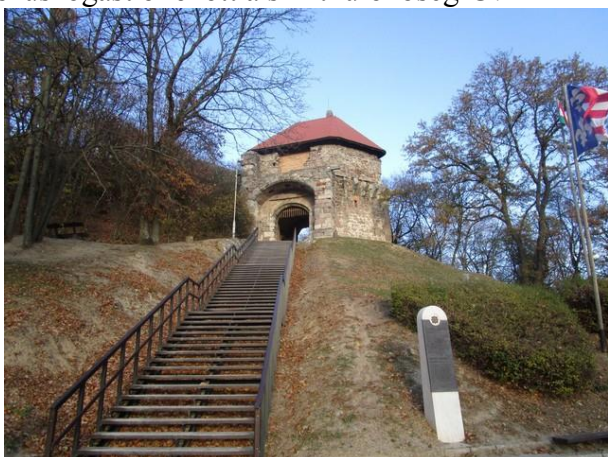
Áprily-szobor
Alig pár száz méter után már meg is pillantottuk...

Temető, Áprily Lajos sírja

Meredek kapaszkodó vezetett fel a Kálvárián át a Fellegvárhoz. Az alföldi túrázóknak nem kis szuszogást okozott a szintkülönbség ☺.

Fellegvár, ide ezúttal nem mentünk be.

Erdei Művelődés Háza
(szintén Makovecz Imre tervezte)
Itt volt az ellenőrzőpont. Pár méterrel előtte még hó nyomait is felleltük!

Áprily-völgy – megértettük a költőt, valóban hasonlít a vadregényes erdélyi völgyekhez...

Áprily emléktábla a völgy végén, egy jó kis kaptató előtt. Ellenőrzőpont is volt itt, finom csokoládét kaptunk frissítőnek.

Sípálya, parkoló

Mátyás-forrás, egy kis kitérő a kijelölt túraútvonalról.

Sibrik-domb, Ispáni-palota romjai

Salamon-torony, ahol középkori apródok vártak bennünket 😊.

Visegrád, sportcsarnok

A célban átvehettük a megérdemelt oklevelet, kitűzőt, sőt, még 2019. évi Hazajáró naptárt is kaptunk ajándékba...

A túra után fáradtan indultunk a kishajóhoz, majd a vonathoz, hogy este élményekkel telve érkezzünk haza!

Utazó Planetárium, 2018. november 20.

Az egész iskola izgalomban volt az Erzsébet-hetek miatt, melynek egyik kiemelkedő programja volt az Utazó Planetárium látogatása a tornatermünkben. A 4-8. évfolyamosok tekinthették meg az előadásokat az osztályok életkorának, érdeklődésének megfelelően különböző témákban: A Nap - Életadó csillagunk története; Utazás a bolygók csodálatos világába.

Leginkább a nagyon érdeklődő 4. évfolyamosok élvezték a vetítést, de a 8. évfolyamosok is érdeklődve hallgatták a Naprendszer bolygóinak történetét.

Egyszerre 28 diák és pedagógus helyezkedhetett el a felfújható építményben, párnákon ülve, fekve.

Hazajáró a Börzsönyben

2018. november 28.

Immár harmadik alkalommal látogatott el iskolánkba a Hazajáró televízióműsor két szereplője, szerkesztője: Kenyeres Oszkár és Jakab Sándor. Ezúttal azonban nem a hagyományos közönségtalálkozóra hívtuk meg őket, hanem a túraszakkör tagjai által is gyakran látogatott Börzsöny hegységről kérdeztük őket. Hogyan, mikor kerültek kapcsolatba a Börzsönnyel, melyek a Börzsöny földrajzi adottságai, szépségei, hogyan túrázzunk a Börzsönyben. Oszki eredeti foglalkozását tekintve történelem-földrajz szakos tanár, így igazán érthetően és szeretettel beszélt nekünk szülőföldjéről.

Megtudtuk például, hogy a Börzsöny vulkanikus eredetű, és tulajdonképpen egy vulkáni kráterhez hasonló kaldera alkotja a középső részét. Az egykori kráter peremén ma a Börzsöny legmagasabb csúcsai állnak, közülük legmagasabb a Csóványos (938 m).

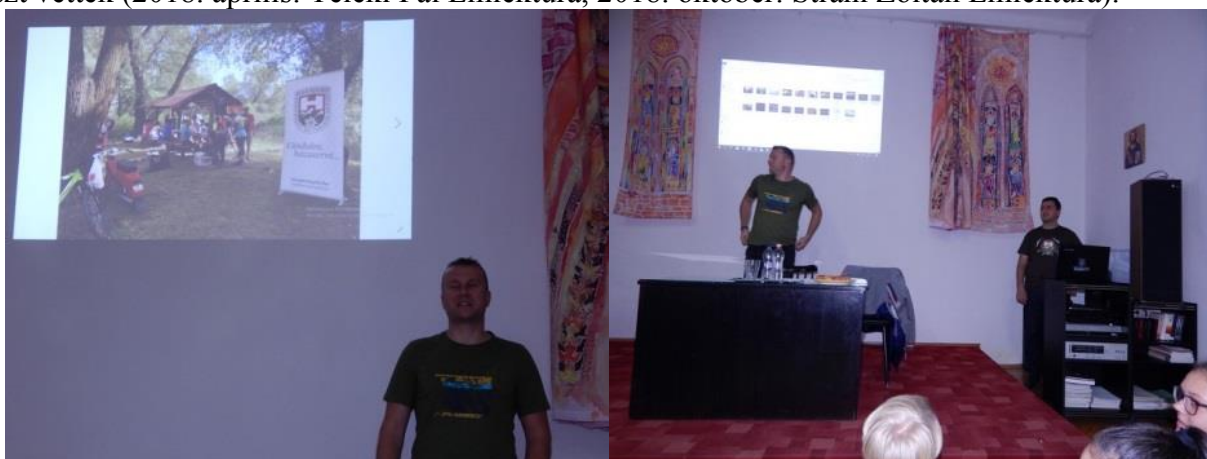
A fiúk egészen fiatalkoruktól kezdve túráztak, ennek kapcsán ismerték meg egymást is. A Börzsönyben rendszeresen szerveznek túrákat, de a turistajelzések kihelyezésével, felújításával is foglalkoznak.

Különleges jelenségeket is bemutattak, mint például a kőd áramlását a Dunakanyarból, a Prédikálószték felől nézve.

Beszéltek a Hazajáró Egylet által szervezett túrákról is, melyek közül több túrán a szakköröseink is részt vettek (2018. április: Teleki Pál Emléktúra, 2018. október: Strahl Zoltán Emléktúra).

Természetesen készült egy csoportfotó is a túraszakkörösökkel.

Gombaismereti előadás I.

2018. december 5.

A téli hónapokban, amikor megfelelő felszerelés hiányában nem könnyű túrázni, inkább az elméleti tudásunkat bővítettük több témakörben.

A városunk okleveles gombaszakértője, Sándor János tartott előadást nekünk két alkalommal is a gombák világáról. Először tisztáztuk, hogy mi is a gomba, és hogy amit mi gombának hívunk, az tulajdonképpen a gomba termőteste.

A gombák szaporodásáról, élőhelyéről, alapvető tulajdonságairól is szót ejtettünk. Sok érdekességet megtudtunk a gombák részeiről, arról, hogy milyen tények és tévhitek élnek az emberekben a gombákról, illetve megtudtuk azt is, hogy a világ legnagyobb élőlénye egy őserdőben élő gomba, amely futballpálya nagyságú.

A legalapvetőbb ehető és mérgező gombafajok megismerését is elkezdtük, sőt, a mikroszkópos gombaspóra-vizsgálatról is hallhattunk röviden.

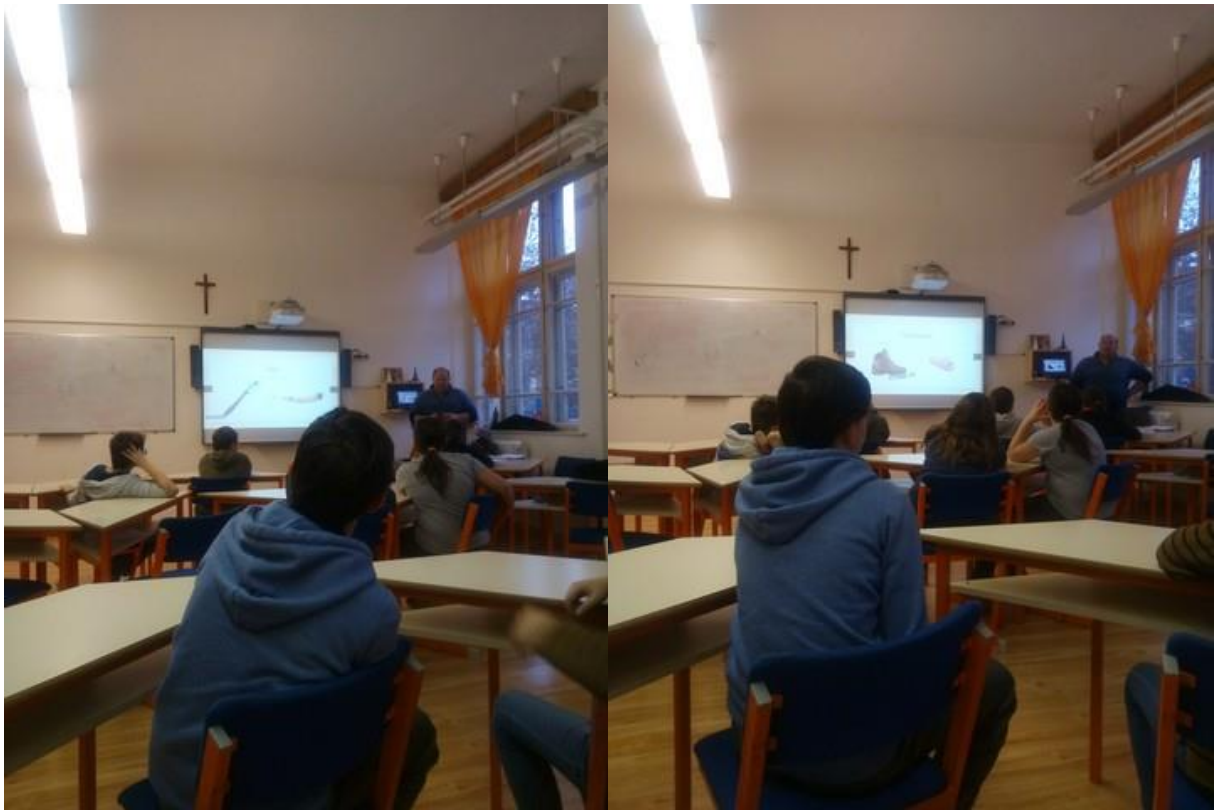
Gombaismereti előadás II. 2018. december 12.

A második alkalommal előbb felidéztek az előző alkalommal hallottakat, majd felkészültünk a későbbi terepgyakorlatra: milyen kellékekre lesz majd szükségünk.

Megismerkedtünk olyan gombapárokkal, amelyek látszólag nagyon hasonlítanak egymásra, azonban csak az egyik ehető, a másik mérgező gomba. Megtudtuk azt is, hogyan lehet ezeket elkülöníteni egymástól, milyen határozóbélyegekre kell figyelniük a gomba tönkjének, kalapjának, lemezeinek, spóraporának vizsgálatakor.

A gombászás legfontosabb kellékei pedig: a megfelelő gombászkés, a kényelmes túrabakancs és az ideális méretű gombászkosár.

Ki látja meg a különbségeket a cseh kucsmagomba és az óriás papsapka között?

És az ízletes csiperke valamint a karbolszagú csiperke között?

Ízletes tőkegomba vagy fenyves sisakgomba?

Elsősegély-nyújtási ismeretek I.

2019. január 8.

Az elsősegély-nyújtási ismereteket Kürtiné Mészáros Varinia diplomás szakápoló segítségével tanultuk meg.

Az első alkalommal az elméleti ismereteket rendszereztük minden olyan témakörrel kapcsolatban, ami előfordulhat velünk túrázás közben: kéz- és lábsérülés, vízhólyag, napégés, kihűlés, rovarcsípés, rándulás- ficam-törés, vérzések stb.

Végül tanácsokat kaptunk arra vonatkozólag is, hogy milyen felszerelést kell magunkkal vinni egy-egy túrára.

Elsősegély-nyújtási ismeretek II.

2019. január 24.

Ezúttal gyakorlatban próbáltuk ki, hogyan is kell sérülést, sebet ellátni. Vidám pillanatokat okozott, ahogyan egymást vagy magunkat „elláttuk”.

A vérzések, rándulások, törések ellátását alaposan begyakoroltuk, ha éles helyzetbe kerülünk, akkor is eszünkbe jusson, mit is kell tennünk.

Vasúttörténeti Alapítvány szentesi emlékhelye

2019. február 19.

2009 óta működik a szentesi Vasúttörténeti Park. Ide látogattunk el gyalogtúra keretében az iskolától oda-vissza kb. 6 km-t sétálva.

Elsőként egy II. világháborús német Austin típusú katonai sínautót csodálhattunk meg, majd a kiállító épületben „megrázó” élményben volt részünk. Egy vasúti táviró gyengeárama futott át a kézfogásos körünkön.

Egy régi fából készült hajtány is található itt a gyűjteményben, amelyet Valkai Csaba kurátor, alapító, fenntartó, házigazda mutatott be nekünk.

Ezután a hatalmas parkban nézelődtünk: egy régi gőzmozdonnyal húzott nosztalgia kocsit csodáltunk meg kívül-belül, utána a szénszállító csillékben utaztunk egy keveset, végül kipróbáltuk a kézihajtányozást.

Az udvar egyik épülete valódi csodákat rejt: régi egyenruhától kezdve régi telefonokon, menetrendeken kívül egy terepasztalt is megnéztünk.

Egy rövid rejtvényfejtés után ellátogattunk az 1928-ban épült motorgarázshoz, amelyben a mai napig javítják a Zsuzsi-vonatokat (BZ-Mot) és az Uzsgyikat. Itt még a szerelőaknába is lemehtünk a vonatszerelvény alá!

Egy ritka 12 hengeres motorral rendelkező mozdony belsejének megtekintése után egy régi bőrönd titkainak kikutatásával fejeztük be a programot.

Barlangoljunk!

Budapest: Szemlő-hegyi-barlang, Pál-völgyi-barlang

2019. március 9.

A programsorozat egyik leginkább várt programja a budapesti barlanglátogatás volt. Némi vonatozás (3 óra) és buszozás, gyaloglás után előbb a Szemlő-hegyi-barlanghoz érkeztünk meg. Mielőtt bementünk volna, a barlang feletti területen megnéztük a barlangászás és hegymászás közben elhunyt honfitársaink emlékhelyét.

Odabent az idegenvezető hölgy sok érdekességet mesélt a barlang keletkezéséről, a cseppkövek létrejöttéről, a karfiol- és a borsókövekről. Gyalog tettük meg a Pál-völgyi-barlangig a távot.

Ott felejthetetlen látványban volt részünk a sok csodálatos cseppkőképződmény között sétálva, vagy a tyúklétrán felmászva. Hallottunk Lóczy Lajos geológusról és a barlangot felfedező fiatalok egyikének feleségéről is pár érdekes történetet, például hogyan is lehet átférni a tű fokán. Több téli álmát alvó denevérrel is találkoztunk a barlangtúrák során.

Végül busszal és villamossal utazva értünk meg újra a Nyugati pályaudvarra, ahonnan ismét jó háromórás utazás után hazaértünk.

Szent István téri víztorony, Szeged 2019. március 22.

Épp a víz világnapjára esett a szegedi kirándulásunk napja. Délben indultunk útnak, majd a Mars térről gyalog mentünk a híres szegedi víztorony szecessziós épületéhez.

Mivel ezen a napon nyílt látogatást szerveztek, kis sorban állás után sikerült feljutnunk a torony felső, kilátóként is működő szintjeire. A helyi vízmű munkatársai röviden bemutatták a torony működését. A tériszonyosak csak a torony feléig, a bátrabbak a tetejéig felmáshztak, hogy alaposan szemügyre vehessék Szeged látnivalóit. Azonosítottuk többek között a dómot, a zsinagógát, az alsóvárosi ferences templomot.

Az épületben egy egyedülálló látványosságot is láthattunk a sok technikai-fizikai kísérleti eszköz mellett, egy működő Foucault-ingát, mely a Föld forgását bizonyítja. Innen rövid séta következett a közeli Dóm térre, ahol a látogatható toronyba is felmentünk a felvezető 290 lépcsőfokon át. Örömmel fedeztük fel a nemrég meglátogatott víztornyot is a látványosságok között. A szédítő magasság ellenére mindenki feljött a harangok fölött található kilátó szintre, mivel jó erős vasrács véd a leeséstől.

A nap végére jól elfáradva egy kis játszótérezés után értünk haza.

Alföldi Kék túra: Ördögősi halastó – Mindszent 2019. május 1.

A nagyon csapadékos hónapok után végre újra útnak tudtunk indulni az Alföldön is. Járatos busszal utaztunk ki a Szegvár – Mindszent – Derekegyház közigazgatási határának találkozási pontjánál álló Ludas-halomhoz.

Innen nem messze indul a Mihási út Mindszentre, jó 10 km hosszan, nyílegyenesen.

Utunkat a Ludas-ér keresztezte legelőszőr. Ennyi állatot ritkán látni, mint erre! A sertéstelepen túl nyulakat, őzeket is felfedeztünk, de láttunk lovakat, és egy egész telepnyi fácánt is! Sőt, az Alföld jellegzetes halmái közül még másik kettőt is felfedezhettünk: jobbra a Sebők-halom, balra a Hegyes-halom látszott az útról.

Sokat gyönyörködtünk a csodás alföldi tájban, megértve Petőfi Sándort.

Bár az út minősége hagy kívánni valót maga után, élveztük a nagy pocsolókat is. Két emlékkereszt is szegélyezte utunkat.

Mindszent határában járva... megtaláltuk az Alföldi Kék túra szakaszának jelöléseit is.

A jól megérdemelt ebédet fogyasztjuk épp Mindszent központjában, ahol a fára mászást is muszáj volt kipróbálnunk.

Kellemes időben, nyugodt, sétálós tempóban tettük meg az utat, sőt Mindszent központjában is volt időnk szétnézni a helyi majálison.

Horthy Miklós Emléktúra: Drégelypalánk

2019. május 3-5.

Egész évben erre a túrára vártak a hetedikes-nyolcadikos túraszakkörösök, hiszen eddigi életük leghosszabb teljesítménytúrájára vállalkoztak, összesen 33 km-t tettek meg!

Május 3-án kora délután indultunk el Kiskunfélegyházán, Budapesten és Vácon át (séta a városban a Duna-parton, a székesegyház megtekintése némi sütizéssel) Drégelypalánkra. Ezt a túrát is a Hazajáró Egylet szervezi évek óta, a felvidéki magyarlakta települések lakóinak segítségével Jakab Sanyi szervező várt bennünket.

Viszonylag korán volt takarodó, miután megalkudtunk, hogy másnap sokáig fent lehet maradni.

Reggel hét óra körül már a drégelypalánki vasútállomáson intéztük az indulást (előzetes regisztrációval nagyon gyors volt), majd egy csoportfotó után nekivágtunk a távnak – sajnos szemerkélő esőben, ez társunk is maradt kb. a táv feléig.

Az első ellenőrzőpont 10 km-nél van, addig az ipolyhídvégi végeláthatatlan szántóföldek, majd egy rövid erdős szakasz után egy vadregényes völgyön át visz az út. Mivel itt nincsenek kijelölt túraútvonalak, végig szalagok vezettek bennünket a Korponai-dombság tájain. Egy éles jobb kanyar után következik az első meredek szakasz, a szőlőhegy megmászása. Innen már hamar odaértünk a frissítőponthoz.

A focipálya mellett elhaladva erdőkön-mezőkön bóklászva érünk be az öreg elhagyatott házak között Kelenyére, a második ellenőrzőpontra.

Egy kellemes, hosszú emelkedő következik, míg egy erdőn át elérjük az egykori 1938-as határt.

Nem messze található Ipolyfödemes, egy kedves kis falu, ahol a helyiek a kultúrházban fogadtak bennünket az esős időre való tekintettel, viszont minden földi jóval: tea, házi sütemény, üdítő, beszélgetőtársak (itt találkozhat egymással a helyi fiatalember, a csíkszentistváni születésű, de Kiskunhalason tanító pedagógus és az alföldi túraszakkörös).

Némi erőgyűjtés (innivaló és süteményfogyasztás után elhagyjuk a falut egy szép nagy legelőn át bejutva az erdőbe (egy kis villanypásztor-kerület után). Újabb kilométerek megtétele, majd fel a Magas-hegyre (az előző évi viszonyokhoz képest megtisztított terepen), majd vadkerítések maradványain át jutunk fel a felejthetetlen látványt nyújtó tetőre. Ellátni innen a kiindulópont, Drégelypalánkra, de látni Ipolyhídvéget, Tesmagot és Hontot is. Jólesik elnyúlni kicsit a földön, több mint 20 km van mögöttünk már!

Közel az ellenőrzőpont, a tesmagi pincesor egyik présháza: vaddisznógulyással, szendviccsel, sós süteménnyel kínálják a fáradt vándorokat.

Nehéz újra elindulni, pedig még 7 km vissza van, benne egy jó kis emelkedővel, a Som-heggyel. A Somos-tetőtől viszont már lefelé visz az út, kanyarog előbb hűs erdőn, majd a végeleáthatatlan termőföldeken át vissza Ipolyhídvégre.

A célban finom pörkölt vár, akinek még van ereje hozzá. A szakkörösök nagyon elfáradtak, az elsők kb. 8 óra alatt, a vége 10 óránál valamivel több idő alatt érték célba. A szervezőkkel készítettünk még egy közös fotót, majd hazasétáltunk a 1,5 km-re levő szállásunkra.

A megígért „bármédig fent lehet maradni” állapot 10 óráig tartott, volt, aki már este 7-kor elaludt. Másnap délben indultunk haza, izomlással, vízhólyagokkal „gazdagodva”.

Éjjel a gáton: Csongrád – Szentés

2019. május 10.

Izgatottan vártuk ezt a napot is. A vasútállomáson szép létszámú csapat várakozott. A kalauz megkérdezte, hogy még ma visszajövünk-e, mivel csak egyirányú jegyünk volt. Mikor mondtuk, hogy igen, gyalog a gáton, csodálkozva nevetett rajtunk.

A csongrádi vasútállomáson rövid eligazítást tartottunk (hogyan kell gyalogolni a városban, a gátra vezető úton, majd a gáton, hogyan kelünk át a közúti hídon), majd egy gyors csoportfotó után nekivágtunk a távnak.

A városból gyorsan kiértünk a csongrádi Holt-Tiszához, ahol lenyűgöző volt látni a lenyugvó napot. Sok-sok fotót készítettünk az aranyhídról, mely ekkor látható a víz felszínén. Utunk üdülőházak és horgászhelyek között vezetett, közben etettük a szúnyogokat, de mi sem maradtunk éhen: az út mentén található akácfák virágjából csemegéztünk ☺. A gátra felérve messze még a vonatot is láttuk, néhány őzről, gólyáról is megemlékezhetünk.

A gát tetején megvacsoráztunk, közben jól megijesztettek bennünket az ott egy tanyán élő pávák a kiáltásukkal.

Innen volt igazán izgalmas a túra, a sötét gátoldalon lehetett kommandósat játszani, a fűben megbújva egymást ijesztgetni. Bár a világító fejlámpák és a fényvisszaverő mellény nehezítette a játékot ☺.

A közúti hídon a velünk túrázó felnőttek segítségével keltünk át, izgalmas szakasz ez az úton.

A gát szentesi oldalán ismét rövid pihenőt tartottunk, elfogytak a maradék csokoládék, gyümölcsök. Már csak az út fele van hátra!

Lassan beértünk a Tisza-lejáróig, ahonnan még egy rövid ideig a gát tetején folytattuk utunkat.

Az egyik gátórháznál rátértünk a kerékpárútra, innen már a csapat egy része nagyon fáradtan küzdött a célba jutásért. Végül sikerült mindenkinek megtennie a kb. 13 km-es utat! Éjfél után térhettünk nyugovóra, tele élménnyel.

Termál-tó: madármegfigyelő kerékpártúra 2019. május 12.

Kerékpárral gyülekeztünk az iskolánál, hogy a településünk szélén elterülő Termál-tónál megfigyelhessük a madarakban gazdag élővilágot. Jó pár kilométer a városon átvezető kerékpárúton, és már célba is értünk. Kiosztottuk a távcsöveket, hogy a madarakat jól lássuk.

Nem is gondoltuk volna, hogy még rókalukakat (elég nagy rendetlenség volt a környéken, madártetemek, tollmaradványok, ebből tudtuk, hogy rókaluk) és friss rókalábnyomokat is fogunk látni, a rengeteg apróbb-nagyobb gombáról nem is beszélve. Próbáltuk őket meghatározni, többféle csiperkéhez is volt szerencsénk.

A tó partján jó étvággal egy pléden megebédeltünk, majd folytattuk a sétánkat. Pár óras megfigyelés után hazaindultunk.

Gombaismeret terepgyakorlat

2019. május 21.

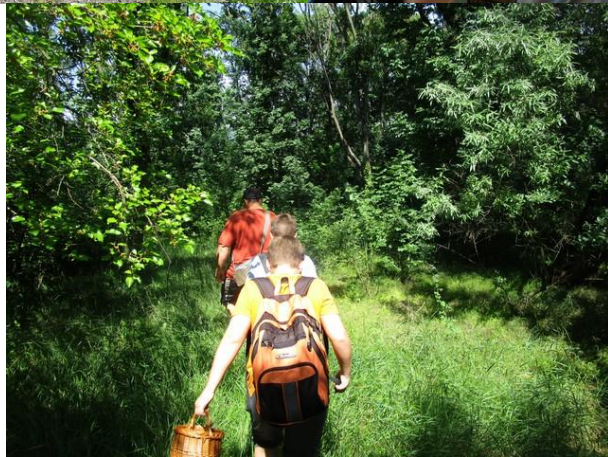
A téli elméleti előadások után végre esett elegendő eső ahhoz, hogy kimenjünk a természetbe, és keressünk a környékbeli erdősávban, mezőn gombákat. Segítségünkre volt ebben Sándor János, a város okleveles gombaszakértője. Kerékpárral indultunk el a berki városrész felé. Egy kis erdő mellett álltunk meg, és kis kosarainkkal gombavadászatra indultunk. Pár méter után máris sikerélményben volt részünk: rengeteg, igaz túlnyomórészt nem ehető vagy mérgező gombát találtunk.

Mivel a bokrok jó sűrűn nőttek, így volt részünk némi karcolásban is, de a látvány és a találatok öröme ezt feledtette. Pár éhező szúnyogot is megettünk.

Az erdő melletti mezőn is szétnéztünk, de ott ezúttal nem volt túl sok szerencsénk.

A többé-kevésbé megtelt kosárkáinkkal hűvösre húzódtunk, és megpróbáltuk azonosítani a lelt gombákat. Nagyon érdekes és tanulságos volt! Láttunk olyan gombákat is, amelyek fiatalon és öregeen annyira különbözően néznek ki, hogy szakértő legyen a talpán, aki megmondja, hogy ugyanarról a fajtáról van szó! Megtanultuk azt is, hogy a látvány mellett a szaglásunkra is támaszkodhatunk, ha meghatározásról van szó.

Sokat tanultunk ismét a gombákról, és többen elég komoly érdeklődést tanúsítottak a téma iránt.

Reptár: Szolnok 2019. június 1.

Ősz után nyár elején is visszatértünk Szolnokra. Miután megérkeztünk, elsétáltunk a Tisza partjára, hogy megcsodáljuk a Tiszavirág hidat és környékét. A látvány lenyűgöző volt, jót reggeliztünk közben.

10 órára vártak minket a RepTárban, azaz a Szolnoki Repülőkúzeumban. Egy nagyon felkészült idegenvezető bácsi kalauzolt bennünket a különböző érdekes gépritkaságok és műemlék épületek között.

A beléptető központ a főépületben található, mely régen indóház volt, 1847-ben épült. Ez tulajdonképpen az ország második vasútállomása volt, hiszen Vác után Szolnokig vezetett a vasútvonal, mely 1849-ben nagy szolgálatot tett a magyar kormány Debrecenbe költözésekor. Megtudhattuk azt is, hogy Kossuth Lajos is jelen volt a vasútvonal szolnoki átadásán. Az épület mellett az udvaron található Horthy István repülő főhadnagy domborműve is.

A RepTár udvarán áll a 19. századi óta egy víztorony, melynek feladata a mozdonyok vízzel való ellátása, valamint a víz tárolása volt. Három részből állt, a föld alatti kútból, a földszinti szivattyúból és az emeleten elhelyezett víztartályból.

A raktár épületében a Tiszán szállított só raktározását és vagonokba történő átrakását végezték, ma katonai akadálypálya található benne.

Több érdekes gépről is hallottunk, és különleges – szerencsés vagy tragikus kimenetelű – balesetről, katapultálásról is. Érdekes volt, hogy MiG-19 sugárhajtású vadászrepülőgépet, MiG-21 és MiG-29 sugárhajtóműves vadászrepülőgépet, sőt egy ZiL nyerges vontatót is láttunk a lokátorok mellett. A csoport több tagja Csőrike mellett fotózkodott. Csőrike a Magyar Honvédség 87. Bakony Harci Helikopter Ezred állományaiba tartozott, díszfestett helikopter.

A jó másfél órás tárlatvezetés után a főépület hűvösében töltöttük el az időt: virtuális szelfiket készítettünk pilótának öltözve, lehetett szimulátorozni, beülhettünk egy-egy gép pilótafülkéjébe a Pilótapontban, de az ajándékboltban is megfordultunk, miután a benti kiállítás érdekességeit is körbejártuk. Például lezuhant repülő maradványait vagy Rubik Ernő vitorlázó repülőgépeit.

A program végeztével a közeli cukrászdában pihentük ki a fáradalmakat, majd hazaindultunk.

Csongrádi Kézművesházak kerékpáros túra

2019. június 9.

Pünkösöd délutánjára nem is találhattunk volna szebb programot, mint a Csongrádi Kézművesházak meglátogatását.

13 órakor indultunk kerékpárral az iskola elől, hogy a két várost összekötő kerékpárúton a gáton elérjük a célunkat. Ragyogóan szépen sütött a nap, jó meleg is volt. A csongrádi Öregvár nevű városrészben alakították ki a Kézművesházakat az Öregvár utcában. Régi parasztházakat, halászházakat újíttak fel és rendeztek be a különböző csongrádi mesterségek bemutatására: Fafaragó ház, Mézeskalács ház, Kosárfonó műhely, Fazekas ház, Textiles ház, Borház és kovácsműhely, Halászház. Pünkösöd alkalmából minden program ingyenes volt.

Kézműveskedtünk, népi játszótéren játszottunk, megnéztük a Ládafia Bábszínház előadását A kiskakas gyémánt fél krajcárjáról, kürtös kalácsot sütöttünk, mézeskalácsot díszítettünk, papírlovacskát készítettünk, hagyományos cigányételeket kóstoltunk: marhapörköltet és töltött káposztát.

Miután mindent kipróbáltunk, a nagy melegben még bekerekeztünk a városba egy fagyizóba, feltöltöttük a vízkészletünket egy régi utcai kútból, és hazaindultunk. Tervben volt még a pontonhíd és az ellési monostor megtekintése, de a Tisza vízállása ezeket sajnos megakadályozta. Majd legközelebb megnézzük azokat is!

Köszönjük a Nemzeti Tehetség Program támogatását!